МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Кафедра СШІ

3BIT

До лабораторної роботи № 5

3 дисципліни: *"Бази даних "*

Виконала:

ст. гр. КН-207

Данків Анастасія

Прийняв:

викладач

Мельникова Н.І.

Мета роботи: Розробити SQL запити для виконання операцій реляційної алгебри: об'єднання, перетину, різниці, декартового добутку.

Короткі теоретичні відомості.

Реляційна алгебра — це множина операцій, що виконуються над відношеннями і мають за мету утворення нових відношень або їх станів. Реляційна алгебра визначає операції, які однаковим чином реалізуються в усіх базах даних реляційного типу, незалежно від їх змісту і технологій, за допомогою яких вони реалізовані. Тобто реляційна алгебра представляє собою процедурну мову обробки реляційних таблиць. Реляційна алгебра складається з таких операцій: об'єднання, перетин, різниця, декартовий добуток, проекція, селекція, натуральне з'єднання, умовне з'єднання, а також операції включення/вилучення кортежу з відношень, включення/вилучення атрибуту з відношення, зміни параметрів атрибуту. Перші чотири операції взяті з математичної теорії множин і практично співпадають з операціями над множинами. Це зручно, оскільки реляційні таблиці є множинами, і цілком природно застосовувати до них операції над множинами.

Oб ' ϵ ∂ нанням двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів

 $(A_1, A_2, ..., A_n)$

називається відношення T, що має ту саму множину атрибутів ($A_1, A_2, ..., A_n$), а

його інформаційне наповнення утворюється кортежами першого та другого відношень за вилученням повторень:

Об'єднання дозволяє нам комбінувати дані з двох таблиць з однаковими множинами атрибутів. Однакові множини атрибутів потрібні для того, щоб результатом виконання операції об'єднання була реляційна таблиця.

Перетином двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів

 $(A_1, A_2, ..., A_n)$

називається відношення T, що має ту саму множину атрибутів ($A_1, A_2, ..., A_n$), а

його інформаційне наповнення утворюється кортежами, які ϵ спільними для цих двох відношень:

Операція перетину дозволяє нам ідентифікувати рядки, спільні для двох таблиць.

Pізницею двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів

 $(A_1, A_2, ..., A_n)$

називається відношення T, що має ту саму множину атрибутів

 $(A_1, A_2, ..., A_n)$, а його

інформаційне наповнення утворюється кортежами першого відношення за вилученням кортежів, які ϵ спільними з другим відношенням:

Операція різниці дозволяє ідентифікувати ті рядки, які ϵ в одній таблиці, але відсутні в іншій.

Декартовим добутком двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів

 $(A_1, A_2, ..., A_n)$

та $(B_1, B_2, ..., B_m)$

називається нове відношення T, множина атрибутів якого

складається з об'єднання множини атрибутів двох відношень, а кожен кортеж інформаційного наповнення утворюється шляхом конкатенації (сполучення) кожного кортежу першого відношення з кожним кортежем другого відношення.

Для реалізації теоретико-множинних операцій на мові SQL використовують директиву SELECT, спрощений опис якої наведено далі, а також функції роботи з множинами значень IN(), NOT IN().

Хід роботи.

Перед виконанням завдання, потрібно сформувати дві таблиці з однаковими множинами атрибутів. Візьмемо за основу таблицю користувачів STAFF і виконаємо вибір двох множин записів, які перетинаються. Результат збережемо в таблицях STAFF1 і STAFF2.

```
ysql> CREATE TABLE Staff1
-> AS SELECT ID_STAFF, NAME, AGE, POSITION FROM STAFF
-> WHERE AGE < 21;
Query OK, 2 rows affected (2.49 sec)
Records: 2 Duplicates: 0 Warnings: 0
ysql> SELECT * FROM STAFF;
  id_staff | name
                            AGE
                                       position
               Anastasia
                                 20
                                       admin
               Edik
                                       MASTERchef
                                       Waiter
               Sara
               Mark
                                       Waiter
 rows in set (0.00 sec)
ysql> SELECT * FROM STAFF1;
 ID_STAFF | NAME
                            AGE
                                     | POSITION |
               Anastasia
                                 20
                                       admin
               Mark
                                 19
                                       Waiter
 rows in set (0.00 sec)
```

```
mysql> CREATE TABLE Staff2
    -> AS SELECT ID_STAFF, NAME, AGE, POSITION FROM STAFF
    -> WHERE AGE > 21;
Query OK, 2 rows affected (0.76 sec)
Records: 2 Duplicates: 0 Warnings: 0
mysql> SELECT * FROM STAFF2;
 ID STAFF | NAME | AGE
                           POSITION
         3
            Edik
                      24
                           MASTERchef
            Sara
                      23
                           Waiter
 rows in set (0.00 sec)
```

1. Запит на виконання об'єднання STAFF1 і STAFF2:

```
mysql> SELECT * FROM STAFF1 UNION SELECT * FROM STAFF2;
  ID STAFF
             NAME
                         AGE
                                 POSITION
             Anastasia
                            20
                                 admin
             Mark
                            19
                                 Waiter
             Edik
                            24
                                 MASTERchef
         4
             Sara
                            23
                                 Waiter
4 rows in set (0.06 sec)
mysql>
```

2. Запит на виконання перетину:

```
mysql> SELECT * FROM STAFF1
-> WHERE ID_STAFF IN (SELECT ID_STAFF FROM STAFF2);
Empty set (0.04 sec)
mysql>
```

3. Запит на виконання різниці STAFF2 і STAFF1:

```
mysql> SELECT * FROM STAFF2
-> WHERE ID_STAFF NOT IN (SELECT ID_STAFF FROM STAFF1);

+-----+
| ID_STAFF | NAME | AGE | POSITION |

+-----+
| 3 | Edik | 24 | MASTERchef |
| 4 | Sara | 23 | Waiter |

+-----+
| 2 rows in set (0.03 sec)
```

4. Запит на виконання декартового добутку двох таблиць:

mysql> SELECT * FROM STAFF1, STAFF2;						
	AGE	POSITION	ID_STAFF	NAME	AGE	POSITION
2 Anastasia 5 Mark 2 Anastasia 5 Mark	20 19	admin Waiter admin Waiter	3 3 4 4	Edik Edik Sara Sara		MASTERchef MASTERchef Waiter Waiter
+++++++						

Висновок: на цій лабораторній роботі було розглянуто операції реляційної алгебри та їх реалізація на мові SQL. Здійснено об'єднання, перетин, різницю та декартовий добуток двох таблиць.